RR + PR

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : 67-S **ವಿಷಯ : ತೃತೀಯ ಭಾಷೆ — ಸಂಸ್ಕೃತ**

Code No. : 67-S Subject : Third Language — SANSKRIT

तृतीय भाषा — संस्कृतम्

(ಹಳೆ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ / Old Syllabus)

(ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ + ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಖಾಸಗಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ/ Regular Repeater + Private Repeater)

ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೂಚನೆಗಳು :

i) ಇದು ಪ್ರಶ್ನೆ–ಸಹಿತ–ಉತ್ತರಪುಸ್ತಕವಾಗಿದೆ.

ii) ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಲು ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಜಾಗದಲ್ಲಿಯೇ ಬರೆಯಬೇಕು.

iii) ಈ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯು 'ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ' ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಒಟ್ಟು 54 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ.

iv) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸೀಸದ ಕಡ್ಡಿ (ಪೆನ್ಸಿಲ್) ಯಿಂದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಬರೆಯಬಾರದು. ಪೆನ್ಸಿಲ್‌ನಿಂದ ಉತ್ತರ ಬರೆದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

v) ಬಹು–ಆಯ್ಕೆ, ಖಾಲಿ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವುದು, ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆರೆದು ಅಳಿಸುವುದು / ತಿದ್ದಿ ಬರೆಯುವುದು / ಗುರುತಿಸುವುದು ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಅನರ್ಹವಾಗುತ್ತದೆ.

vi) ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಓದಲು 15 ನಿಮಿಷಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಲಾವಕಾಶ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

vii) ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಕಿರುಪುಸ್ತಕದ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಗೆರೆಯ ಪಕ್ಕದ ಖಾಲಿ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಬರಹಗಳನ್ನು ಬರೆಯಬಾರದು.

परीक्षार्थिनां सामान्याः सूचना :

i) इदं प्रश्नयुक्तम् उत्तरपुस्तकम् अस्ति ।

ii) अस्मिन् प्रश्नयुक्ते उत्तरपुस्तके आहत्य 54 प्रश्नाः सन्ति ।

iii) प्रत्येकं प्रश्नस्य उत्तरं लेखितुं निर्दिष्टस्थानेषु एव लेखनीयानि ।

iv) परोक्षार्थिनः उत्तराणि अङ्कनी (पेन्सिल्) द्वारा न लिखेयुः । पेन्सिल् द्वारा लिखितानि उत्तराणि मौल्यमापनार्थं न परिगण्यते ।

v) समुचितोत्तरप्रश्नाः, रिक्तस्थानं पूरयत, संयोज्य लिखत एतेषां प्रश्नानाम् उत्तराणि सम्मार्ज्य लिख्यन्ते चेत् मौल्यमापनार्थं न परिगण्यन्ते ।

vi) परीक्षार्थिभ्यः प्रश्नानां पठनार्थम् अर्थग्रहणार्थं च पञ्चदशनिमेषकालावकाशः अधिकः प्रदत्तः ।

vii) दक्षिण पार्श्वे आरक्षित स्थाने किमपि न लेखनीयम् ।

I. निम्नलिखितेषु प्रश्नेषु अपूर्णविवरणेषु वा प्रत्येकाय चत्वारः विकल्पाः प्रदत्ताः । तेषु एकमेव शुद्धं वा उपयुक्तं वर्तते । उपयुक्तं विकल्पं चित्वा प्रश्नस्य समक्षे निर्दिष्टस्थाने अक्षरसहितं अस्योत्तरं पूरयतु – 15 × 1 = 15

1. एषः परब्रह्मरूपः भवति –
   (A) ब्रह्मा (B) गणेशः
   (C) शिवः (D) केशवः ।

2. क्रीडासक्तः एषः भवति –
   (A) वृद्धः (B) युवकः
   (C) बालः (D) पुरुषः ।

3. 'भवान्' अस्य स्त्रीलिङ्गरूपम् एवं भवति –
   (A) भवती (B) भवानी
   (C) भवता (D) भवतः ।

4. सोमदापुरस्य राजा एषः अस्ति –
   (A) कृष्णराजः (B) नरसिंहराजः
   (C) नृसिंहभूपालः (D) देवराजदत्तः ।

5. एतावन्तः लकाराः सन्ति –
   (A) द्वादश (B) अष्ट
   (C) नव (D) दश ।

6. जोशी महोदयः अस्यां शालायां प्रधानशिक्षकः आसीत् –
   (A) सर्वकारीयशालायाम् (B) कर्नाटक प्रौढशालायाम्
   (C) भारतीय प्रौढशालायाम् (D) दिल्ली प्रौढशालायाम् ।

7. मण्डनमिश्रस्य धर्मपत्नी एषा अस्ति –
   (A) उभयभारती (B) सुरभारती
   (C) उमाभारती (D) विविधभारती ।

8. सर्वोपनिषदः एताः भवन्ति –
   (A) स्त्रियः (B) गावः
   (C) लताः (D) बालिकाः ।

9. समूहेतरपद एतत् भवति –
   (A) एकत्र (B) अन्यत्र
   (C) पवित्रा (D) तत्र ।

10. कृत्प्रत्ययान्तः शब्दः एवं उच्यते –

(A) कृत्
(B) कृदन्तः
(C) धातुः
(D) नामपदम् ।

11. "नभः" अस्य पर्यायपदं भवति –

(A) आकाशः
(B) भूमिः
(C) चन्द्रः
(D) सूर्यः ।

12. 'राजा' अत्र एतल्लिङ्गमस्ति –

(A) महल्लिङ्गम्
(B) स्त्रीलिङ्गम्
(C) नपुंसकम्
(D) पुल्लिङ्गम् ।

13. 'अधः' अस्य विरुद्धार्थकः शब्दः एषः –

(A) न अधः
(B) आधः
(C) उपरि
(D) नीचैः ।

14. 'मम सह आगच्छतु' शुद्धं वाक्यं चिनुत –

(A) मत् सह आगच्छतु
(B) मह्यं सह आगच्छतु
(C) मयि सह आगच्छतु
(D) मया सह आगच्छतु ।

15. अत्र चतुर्थं पदम् एतत् भवति –

कृष्णमुखी - न मार्जारी :: द्विजिह्वा न .... ।

(A) डाकिनी
(B) कुशलिनी
(C) भागिनी
(D) सर्पिणी ।

II. रिक्तस्थानं पूरयत – $5 \times 1 = 5$

16. स्वयं नष्टः परं .... ।

17. 'अहं' अस्य बहुवचन रूपं .... भवति ।

18. पूर्वपदार्थप्रधानः .... समासः भवति ।

19. नर्मदा नद्याः तीरे .... नगरी शोभते ।

20. .... जीवनं पणम् ।

III. 21. संयोज्य लिखत – 5 × 1 = 5

	अ		आ
i)	अभिज्ञानशाकुन्तलम्	a)	फलम्
ii)	कुलपतिः	b)	चम्पूः
iii)	जम्बीरम्	c)	नाटकम्
iv)	गद्यपद्यात्मकम्	d)	सदा
v)	कालवाचकम्	e)	उभयभारती
		f)	मण्डनमिश्रः ।

IV. एकवाक्येन उत्तरं लिखत – 8 × 1 = 8

22. का क्षीणा सञ्जाता ?

23. अन्धः कः भवति ?

24. शिला कथम् अस्ति ?

25. जातस्य कः ध्रुवः ?

26. सर्वस्य भूषणं किम् ?

27. कृदन्ते कति भेदाः सन्ति ?

28. वीरवर्मा कं देशं पालयति ?

29. कविः कां न कामयते ?

V. **द्वित्रः** वाक्यैः संस्कृतभाषया उत्तरं लिखत – 5 × 2 = 10

30. क्रीडासु कति प्रकाराः ? ताः काः ?

31. सोन्दाक्षेत्रे प्रेक्षणीयानि स्थानानि कानि ?

32. अधम-मध्यम-उत्तमाः किं किम् इच्छन्ति ?

33. मेघः केषां सन्निपातः ? सः केषां वंशे जातः ?

34. भगवान् कदा आत्मानं सृजति ?

अथवा

दुष्टचतुष्टयं किम् ?

VI. सन्धि विभज्य नाम लिखत – 2 × 1 = 2

35. i) धेनुर्नमति

ii) रामस्तत्र ।

36. विग्रहवाक्यं विलिख्य समासनाम लिखत – 2 × 1 = 2

i) यथाशक्ति

ii) लम्बकर्णः ।

VII. श्लोकतात्पर्यं कन्नडभाषया आंग्लभाषया वा लिखत – 2 × 2 = 4

37. कः पथ्य तरो धर्मः कः शुचिरिह यस्य मानसं शुद्धम् ।

कः पण्डितो विवेकी किं विषमवधीरणा गुरुषु ।

अथवा

तावुभौभृगुवंशसम्भवौचापदण्ड जमदग्निसम्भवौ ।

प्रह्वभावमवलम्ब्यकेवलं राघवार्पितगुणौ बभूवतुः ।।

38. सर्वोपनिषदो गावो दोग्धा गोपालनन्दनः ।

पार्थो वत्सः सुधीर्भोक्ता दुग्धं गीतामृतं महत् ।।

VIII. कृदन्त पदं चित्वा नाम लिखत – 2 × 1 = 2

39. i) हरिणा लोकः रक्षितः ।

ii) रामः शालां गत्वा पठति ।

40. इतरवचनरूपाणि लिखत – 2 × 1 = 2

i) त्वम् ....

ii) .... अपठताम् ....

IX. अलङ्कारं विवृणुत – 2

41. करार विन्देन पदार विन्दम् ।

X. प्रस्तारं विलिख्य गणविभागं कृत्वा छन्दसः नाम लिखत – 2

42. परोपकाराय फलन्ति वृक्षाः ।

XI. एतयोः कवयोः देश-काल-ग्रन्थानां विषये लिखत – 2 × 2 = 4

43. भासः ।

44. जनार्दन हेगडे ।

XII. निर्देशानुसारं उत्तरं लिखत – 2 × 3 = 6

45. ''नष्टे नीरे कः कासारः !''

कः पाठः ? का अवदत् ? कम् अवदत् ?

46. ''हतेषु देहेषु गुणा धरन्ते''

कः पाठः ? कः अवदत् ? कम् अवदत् ?

XIII. उत्तरं कन्नडभाषया, आङ्ग्लभाषया वा संस्कृतभाषया लिखत – 3 × 3 = 9

47. स्वातन्त्र्यसंग्रामे जोशी महोदयस्य कार्यं वर्णयत ।

48. कृपणस्य कल्पनायाः परिणामः कः ?

49. वाक्यरचना क्रीडायाः उपयोगः कः ? विवृणुत ।

अथवा

'त्यागस्य फलम्' पाठस्य सारांश लिखत ।

XIV. श्लोकद्वयं पूरयत – 2 × 4 = 8

50. निन्दन्तु ....

....।

....

.... न धीराः ॥

51. अजं निर्विकल्पं ....

....।

....

.... गणेशं भजेम ॥

XV. पत्रं लिखत – 4

52. दिनत्रयस्य विरामं संप्रार्थ्य मुख्योपाध्यायं प्रति पत्रमेकं लिखत ।

अथवा

परीक्षासिद्धता विषये मित्रं प्रति पत्रं लिखत ।

XVI. प्रबन्धम् लिखत – 5

53. परिसरमालिन्यम्

अथवा

राष्ट्रियभावैक्यम् ।

XVII. गद्यभागं पठित्वा प्रश्नानां उत्तरं लिखत – 5 × 1 = 5

54. महाभारतस्य कर्ता वेदव्यासः । महाभारते अष्टादश पर्वाणि सन्ति । एकोत्तरशतं कौरवाः पञ्च पाण्डवाः प्रसिद्धाः । पाण्डवानां पिता पाण्डुमहाराजः । कुन्ती पाण्डवानां माता आसीत् । कौरवाणां जनकः धृतराष्ट्रः आसीत् । सः धृतराष्ट्रः हस्तिनापुरस्य चक्रवर्ती आसीत् ।

i) महाभारतस्य कर्ता कः ?

ii) महाभारते कति पर्वाणि सन्ति ?

iii) पाण्डवानां पिता कः ?

iv) धृतराष्ट्रः केषां जनकः ?

v) कति पाण्डवाः प्रसिद्धाः ?